

german
cooperation

DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Poslovanje u oblaku i digitalni alati

Priručnik za preduzeća

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

In cooperation with

dataLAB

Imprint

Izdavač

Deutsche Gesellschaft für
Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Sjedište firme

Bonn i Eschborn, SR Njemačka
Projekat: Inovacije i digitalizacija u MSP u BiH
Vrbanja 1 (SCC Office Tower/ 12. Floor)
71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
Tel +387 33 564 530
Fax +387 33 261 566
karin.rau@giz.de
www.giz.de/bosna-i-hercegovina
www.b2bit.ba

Izdanje

Novembar 2020.

Dizajn

Studio Mars d.o.o.
Ljubljana

Fotografije

photo Bigstock: str. 1, 8
photo Studio Mars: str. 4, 6

Tekst

Datalab BH d.o.o. Sarajevo
www.datalab.ba

Napomena

Sadržaj publikacije je isključiva odgovornost firme Datalab BH d.o.o. i ni u kom slučaju ne predstavlja stanovišta Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH niti njemačke vlade tj. Njemačkog saveznog ministarstva za ekonomsku saradnju i razvoj (BMZ).

U ime

Njemačkog saveznog ministarstva za ekonomsku saradnju i razvoj (BMZ)

SADRŽAJ

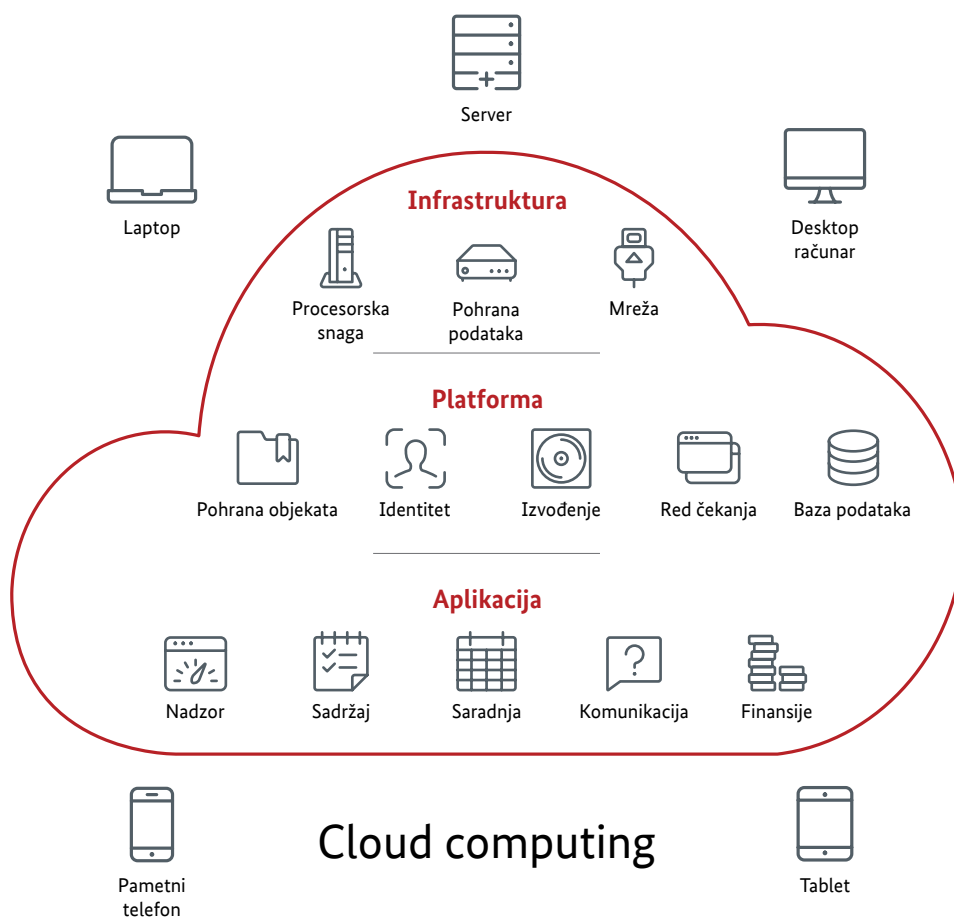
-
1. Uvod
 2. Šta omogućava cloud computing?
 3. Osnovne prednosti cloud computing-a: sigurnost i niski troškovi
 4. Prednosti programa u oblaku za vaše poslovanje
 5. ePoslovanje i digitalni alati
-

UVOD

Cloud usluge dostupne u Bosni i Hercegovini prate regionalne, često i svjetske standarde. Stepenn korištenja usluga izgleda nešto drugačije. Disbalans razvoja cloud-a naspram korištenosti uglavnom je rezultat nedovoljne informisanosti preduzeća, odnosno neupućenosti u prednosti ovakvog načina poslovanja, kao i neopravdanog straha od promjena.

Na konkurentnom tržištu uspjevaju ona preduzeća koja su fokusirana na konstantno inoviranje i korištenje digitalnih tehnologija. **Poslovna rješenja u oblaku pomažu preduzećima da efikasno upravljaju podacima i dokumentima.** Poboljšavaju produktivnost, kontrolu i upravljanje poslovnim procesima uz značajnu uštedu resursa, a povećan stepenn sigurnosti, što u konačnici rezultira povećanjem konkurentnosti. Ovim priručnikom želimo vam približiti sve prednosti savremenog načina poslovanja, tj. poslovanja u oblaku kao i korištenja digitalnih alata.

Šta omogućava cloud computing?

Cloud computing vam omogućava da podacima, aplikacijama, dokumentima i sl. pristupite bilo kada, bilo gdje i sa bilo kojeg uređaja, jer je sve smješteno u oblaku. Jedino što vam je potrebno jeste kvalitetna internet konekcija. Kao korisnik usluge, vi ste u mogućnosti brže i jednostavnije pristupiti svojim podacima i dokumentaciji, mijenjati i slati ih dalje unutar preduzeća ili bilo gdje drugo želite. Dakle, uz pomoć cloud computinga, odnosno usluge u oblaku, vi imate mogućnost korištenja brojnih resursa i aplikacija uz vrlo nizak mjesečni trošak.

Jedan od najboljih primjera cloud computinga odnosno SaaS (Software as a Service) je korištenje poslovnog programa u oblaku. Poslovni program odnosno Enterprise Resource Planning (ERP) software u oblaku (cloud-u) jednostavno rečeno znači da imate mogućnost da vašu software aplikaciju koristite preko interneta.

Korištenjem rješenja u oblaku vi ne brinete o: kupovini servera, mrežnoj infrastrukturi, storage sistemu, skupim internet linkovima, licenci za razne server OS i server-side aplikacije, sigurnosnim firewall rješenjima, software-skim rješenjima za backup baza podataka i file-ova itd., kao i stalno rastućim IT resursima, zapošljavanju IT osoblja (System Admin, Network Technician, Network Admin, Security i sl.), rješenjima za hlađenje i besprekidno napajanje servera, itd. Krajnji korisnik samo plaća korištenje usluge na mjesečnom/kvartalnom nivou.

Osnovne prednosti cloud computing-a: sigurnost i niski troškovi

Svjetski trendovi su odavno pokazali da je program u oblaku daleko **naprednija opcija** naspram tradicionalnog načina korištenja programa, gdje je kompletna infrastruktura, pa i podaci locirani lokalno odnosno unutar preduzeća uz stalnu potencijalnu opasnost da na bilo koji način budu ugroženi ili uništeni. U svijetu **korištenje ERP software-a u oblaku znatno dominira** u odnosu na tradicionalni (onpremise) način korištenja programa. Također, u Bosni i Hercegovini preduzećima je dostupno korištenje ERP software-a i u oblaku.

Rješenja u cloud-u omogućavaju malim i srednjim preduzećima da po pristupačnoj cijeni zadovolje svoje IT potrebe, a istovremeno dobiju pristup tehnologiji zasnovanoj na svjetskim standardima.

Sigurnost podataka

Kod korištenja software as a service usluge za pohranu i sigurnost vaših ERP software ili drugih podataka se brine tim stručnjaka iz oblasti sigurnosti koji obavljaju taj posao kod pružaoca (provajdera) usluge. Plaćanjem najma za korištenje programa u oblaku automatski dobijate i **sigurno okruženje za vaše podatke** koji se u većini slučajeva čuvaju na više od 2 lokacije i na više od 3 medija i prema veoma strogim standardima.

Finansijski aspekt - rad bez investicija odnosno plaćanje po upotrebi

Kod ERP software-a u oblaku se kompletna infrastruktura (hardware, sistemski software, baza podataka i sl.) nalazi kod provajdera i korisnik o tome ne brine uopšte. O tome brine provajder. **ERP software-a u oblaku može imati i Desktop i Web klijente za pristup programu.**

Što se tiče troškova, korisnik programa u oblaku **nema nikakvih troškova hardware-a i software-a** (osim računara/uređaja kojim pristupa poslovnom programu), a sve je regulisano mjesečnom, kvartalnom ili godišnjom pretplatom. **Dakle, nema inicijalnih troškova licenci, a nema ni troškova nadogradnje, odnosno novih verzija, jer su i one uključene u pretplatu.**

Standardni troškovi implementacije i podrške postoje, ali to je već pitanje stepena prilagođavanja poslovanju krajnjeg korisnika. Ono što je dobro jeste da je često osnovna sistem-ska podrška uključena u cijenu paketa, jer jednostavno poslovni program u oblaku mora stalno da radi te je tako u interesu provajdera da sistem održava u radnom stanju 24/7, što bi inače korisnik morao sam da obezbijedi.

Prednosti programa u oblaku za vaše poslovanje

Primjer programa u oblaku je PANTHEON Cloud ERP software koji radi na sigurnim serverima BH Telecoma.

PANTHEON Cloud: najam poslovnog programa bez početne investicije, brige o podacima i ažuriranjima.

Poslovni program je **temelj svakog preduzeća**. Svi podaci i informacije teku i prepliću se u poslovnom programu (ERP-u). Za kompaniju, indikatori poslovanja su **kompas za donošenje ispravnih odluka**. Stoga je izuzetno važno da zaposleni imaju uvijek pristup tim dijelovima ili cjelinama poslovnog programa koji je ključan za njihov rad, a cloud to omogućava. **Podaci se čuvaju u jednoj centralnoj tački i možete imati koliko god vam je potrebno pristupa**.

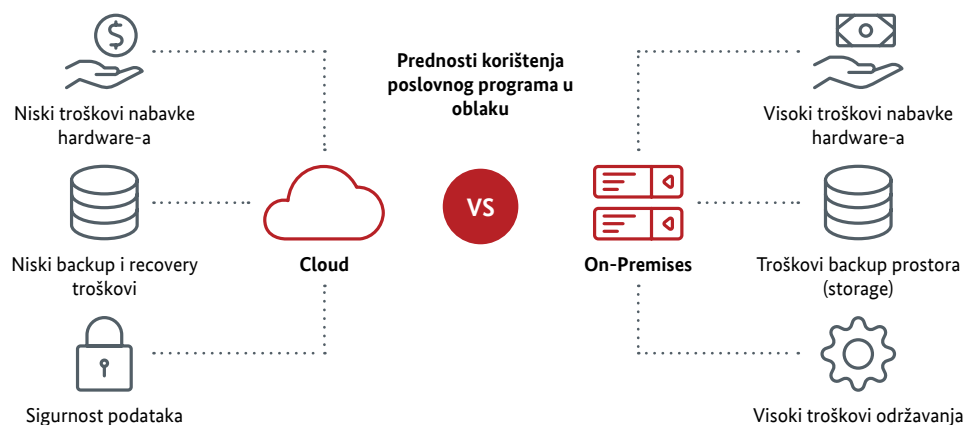
Uz pomoć poslovnog programa u oblaku, pregled poslovanja je dostupan na samo jedan klik, što vam daje veliku fleksibilnost. **Razmjena dokumenata je sigurna i jednostavna**. Dodatna prednost je ta što se on **redovno ažurira kako sa tehničkog tako i sa zakonskog stanovišta**, što znači da u svakom trenutku koristite najbolju i najnoviju verziju programa.

Preduslov za svako radno mjesto je da zaposleni imaju odgovarajuću opremu i pristupe do najbitnijih podataka i dokumenata koje pri svom radu trebaju i da se komunikacija odvija redovno, u ovom slučaju online, što cloud omogućava.

Odličan primjer poslovanja u oblaku je saradnja malog poduzetnika i njegovog računovođe, gdje računovođa koristi PANTHEON Cloud, a njegov klijent online poslovni program PANTHEON Web Light.

Trebate pomoć pri uvođenju cloud poslovanja u vaše preduzeće?

E: godigital@datalab.ba
T: 033 652 101
W: datalab.ba/pantheon-cloud

ePoslovanje i digitalni alati

ePoslovanje je obavljanje djelatnosti elektronskim putem i znači da se transakcije zaključuju u elektronskoj formi na osnovu elektronske obrade i prijenosa podataka između računara što pojednostavljuje i automatizira poslove, pa čak i tokom vanrednih situacija omogućava da poslovni procesi funkcionišu besprijekorno, bez obzira odakle obavljali posao. Navest ćemo nekoliko digitalnih alata koji omogućavaju ePoslovanje u skladu sa sve prisutnijom Industrijom 4.0 u sklopu PANTHEON Cloud ERP software-a.

Document Management System (DMS)

Elektronski ili papirni dokumenti sastavni su dio poslovanja. Upravljanje poslovnim informacijama, uglavnom iz nekoliko različitih izvora, izazovan je zadatak. Jeste li se ikad zapitali koliko vremena u preduzeću trošite na preuzimanje i unos dokumentacije, a koliko zapravo se zaista bavite svojim poslom?

Kompanije koriste dokumentacioni sistem kako bi kontrolirale elektronsko poslovanje. Savremeni dokumentacioni sistem povezan s poslovnim procesima podiže organiziranost kompanije i produktivnost zaposlenih na viši nivo, a nadasve uređuje upravljanje dokumentima i njihovo čuvanje. Dokumentacioni sistem PANTHEON DMS ne samo da omogućava upravljanje dokumentima i njihovo dijeljenje, već i upravlja čitavim životnim ciklusom različitih vrsta dokumentacije. Naime, on **nadgleda poslovne procese, upravlja eDokumentacijom i eKnjiženjima.**

Koje su ključne prednosti?

- **Veća učinkovitost poslovanja** – pojednostavljeno poslovanje s dokumentacijom i posljedično povećana učinkovitost.
- **Sve na jednom mjestu** – rješenje omogućuje centralno upravljanje organizacijskim dokumentima i procesima bitnim za poslovanje.
- **Sigurnost** – pristup dokumentima je kontroliran i sljediv, a također omogućava postavke perioda čuvanja.
- **Smanjenje ručnog unosa i manje grešaka** – sistem omogućava optičko čitanje dokumenata, izbjegavajući nepotrebno prekucavanje i posljedične pogreške.
- **Jednostavna i brza pretraga dokumenata** – napredni pretraživač omogućava brzo i jednostavno pretraživanje dokumenata.
- **Povećana mobilnost** – pristup dokumentima u bilo koje ključno vrijeme.
- **Automatizacija procesa** – upravljanje cjelokupnim životnim ciklusom obrade dokumenata.
- **Ažurne poslovne informacije** – neposredna razmjena dokumenata omogućava stalnu kontrolu nad poslovanjem i uvijek ažurne informacije.

Puni nadzor nad dokumentima i poslovnim procesima: pored toga što bespapirnim poslovanjem izbjegavamo gomilanje dokumentacije, štampanje i prekucavanja, osiguravamo i jasnu sljedivost kreiranja, pregleda i ispravke dokumenata.

Korištenje rješenja u oblaku posebno se pokazalo u trenutnoj situaciji uzrokovanoj pandemijom COVID-19, radi potrebe mobilnosti radne snage odnosno omogućavanja bezbjednog rada od kuće.

PANTHEON DMS

PANTHEON Workflow

Definirajte korake u poslovnim procesima, koji se svaki dan odvijaju u vašem preduzeću.

eDokumentacija

U eDokumentaciju pohranite sve dokumente, koje ste do sada ulagali u fascikle ili koji su kružili po preduzeću.

eKnjiženje

Nema više prekucavanja!
Uz eKnjiženje papirne dokumente pretvarate u elektronski oblik.

Želite digitalizirati vaše poslovanje? Tu smo za vas.

E: godigital@datalab.ba

T: 033 652 101

W: datalab.ba/eposlovanje

